

bär och bark nyttjas till färgning. *Rhamnus catharticus*. Kallas äfv. *Get-toste*, *Vahlbjörk*, *Vahlborg*, *Wiebär*, *Vigelhorn*, *Verrentorn*.

GETBLAD, n. 3. (bot.) Se *Bockblad*.

GETFOT, m. 3. pl. — *fötter*. 1) Fot på eller af en get. — 2) (tekn.) Ett slags kran.

GETING, m. 2. Insektslägte af *Steklarnes* ordning, med treklufven underkäft, njurformiga ögon; färgen vanligen svart och gul. *Vespa*. De förnämsta arterna deraf äro *Fältgeting*, *Jordgeting*, *Takgeting*, *Bålgeting*, hvilka ses på sina ställen. — *Ss. G-bo, -sting*.

GETKAMEL, m. 3. Se *Vicunja*.

GETKLÖFVER, GETKÅL, m. sing. Se *Vatlenklöfver*.

GETMAT, m. sing. Se *Getroffa*.

GETNOS, f. 2. Mångårig växt vid å- och sjöstränder, med blå blommor. *Scutellaria galericulata*.

GETPORS, m. sing. Se *Sqvattram*.

GETRAGG, m. sing. Håren på bockar och getter.

GETRAMS, m. sing. Se *Bockblad*.

GETROFFVA, f. 1. En ormbunkart. *Onoclea struthiopteris*. Kallas äfv. *Getmat*, *Foderbräken*.

GETSTABB, m. 2. Se *Råmjölksgräs*.

GETSTIG, m. 2. Stig, så brant och otillgänglig, att endast getter våga der gå fram.

GETVÄPLING, m. 2. Se *Getklöfver*.

GE-UT, jeüt, m. Se *Labbe*.

GEVALDIGER, jeväldig'r (uttalas i allmänhet: jeväljerr), m. 3. (t. *Gewaltiger*) Benämning på lägre tjänsteman vid polisen och fångbevakningen.

GEVALT, jevällt, s. öbojl. (tyskt ord; fam.) *Med all g.*, med all makt.

GEVÄR, jevä'r, n. 3. (t. *Gewehr*) 1) (i äldre tider) Vapen i allmänhet. Deraf de ännu brukliga benämningarne: *Öfver-*, *Under-* och *Sidogevär*. — 2) (nu) Skjutgevär, isynnerhet sådant som brukas i krig. *Ladda*, *afskjuta ett g.* *Färdighet i att handtera g-et*. *Stå under g.* (om en trupp), vara uppställd med vapen i hand; äfv. (i allmänhet) vara beväpnad. *Sträcka*, *nedlägga g.*, lemna dem ifrån sig till tecken, att man ger sig åt en fiende. *Gå i g.*, träda under vapen, d. v. s. fatta geväret och skynda på sin plats i ledet af en trupp. *I g.!* kommandoord till soldaterna af en trupp, då de skola träda under vapen. *Skyldra g.*, hålla geväret midt framför bröstet, såsom ett tempo vid exercis, eller för att göra honnör. *På axel g.!* kommandoord, då geväret skall fällas till marken invid foten. — *Bildar* sammansättningarna: *Skjut-*, *Hand-*, *Jagt-*, *Slagkruts-*, *Kammarladdnings-*, *Praktgevär*, m. fl. — *Ss. G-slös*, *-sförråd*, *-shandlare*, *-spipa*, *-sskott*.

GEVÄRSFAKTORI, jevä'rsfacktor'i, n. 3. Inrättning, ställe, der gevär tillverkas i stort.

GEVÄRSGALLERI, -----ri', n. 3. (fortif.) Hvälfd gång innantill kladmuren af en fästning, försedd med gevärsluggar.

GEVÄRSKORS, n. 3. Träställning, hvaremot gevären stöddas, då de sammansättas i pyramidform.

GEVÄRSPYRAMID, ----i'd, m. 3. Flera gevär, sammanställda i pyramidform.

GEVÄRSSMED, m. 3. Smed, som tillverkar gevär.

GEVÄRSSTOCK, m. 2. Träskafvet till ett gevär.

GEVÄRSSTÄNDARE, m. 3. Jernstötta framför ett vakthus, för att deremot ställa gevär.

GIBBON, dschibb'n, s. Ett slags ostindisk apa med människolikt ansigte, men armarna så långa, att de nå jorden, då hon går upprätt. *Simia Lar*. Kallas äfv. *Den Långarmade Apan*.

GIFMILD, a. 2. Som ofta och rikligt ger åt behöfvande, af rent medlidande. — *Jfr. Frikostig, Anm.*

GIFMILDHET, f. 3. Egenskapen att vara gifmild.

GIFNING, f. 2. 1) Händelsen, omständigheten, att något gifves. Se *Gifva*, bem. 3, 3 o. 10. För denna bem. mindre brukligt. *G. af en bal, en konsert, ett spektakel* o. s. v. säges dock stundom. — 2) Utdelning af kort i spel.

GIFT, n. 3. 1) Se *Förgift*. I sing. brukas *Gift* nästan endast i dagligt tal, men i plur. utslutande, emedan *Förgift* icke nyttjas i plural. *Han har tagit g.* *Läran om g-erna*, de särskilda giftarterna. — 2) Smittsam ämne af lifsfarlig beskaffenhet. *Veneriskt g.* Har åtskilliga sammansättningar, såsom *Pest-*, *Koppgift*, m. fl.

GIFT, a. 1. (egentl. part. pass. af *Gifta*) Genom äktenskapets band förenad med en person af andra könet. *G. man, kvinna*.

GIFTA, v. a. 2. Impf. *Gifte*. Sup. *Gift* (af *Gefa*, gifva). Gifva till äkta. Kan till subjekt endast hafva giftoman, eller den som är i dennes stad och ställe. *Han har gift sin dotter med herr N.* — *Syn.* *Bortgifva*, *Förmåla*. — *G. sig*, v. r. Ingå äktenskap. Säges både om man och kvinna. *Han har gift sig med en rik flicka.* *Hon skall g. sig i vår.* *De gifte sig i somras.* *G. sig till penningar, egendom &c.*, få penningar, egendom med sin hustru. *Han har gift sig till det godset.* *G. sig under sitt stånd*, med en person af lägre stånd, än man sjelf är. *G. sig i en rik slägt*, med en person, som har en rik slägt. — *G-s*, v. d. Ingå äktenskap (med någon eller med hvarandra). Nyttjas aldrig i förening med prep. *med*, utan alltid absolut. *Hon bara tänker på g.* *När skola de g.? G. till penningar.*

GIFTASDRYCK, m. 3. Så kallades den dryck, som fordom vid bröllop dracks af gästerna, då giftomannen utlemnade bruden.

GIFTASLYSTEN, a. 2. neutr. — *et*, och

GIFTASSJUK, a. 2. (fam.) Begärlig att få gifta sig.

GIFTASSJUKA, f. sing. (fam.) Häftig åtrå efter att få gifta sig.

GIFTASSKYGG, a. 2. (fam.) Rädd för giftermål.

GIFTASTANKAR, m. 2. pl. (pop. o. fam.) Tankar på giftermål i förening med önskan att blifva gift. *Gå i g.*

GIFTBLANDARE, m. 3. — *NDERSKA*, f. 1. En, som blandar till giftdryck, giftpulver o. d., för att dermed döda en människa.

GIFTBLANDNING, f. 2. 1) Tillblandning af gift, i afsigt att dermed döda en människa. — 2) Tillblandadt gift, antingen i flytande eller fast form.

GIFTBLÅSA, f. 1. Liten blåsa, innehållande gift, hos vissa djur, t. ex ormar.

GIFTBÄGARE, m. 3. Bägare, ifyllt med någon giftdryck. *Tömma g-en*.

GIFTDRYCK, m. 3. Dryck, hvori gift är iblandadt.

GIFTE, n. 4. 1) Äktenskaplig förening. *I första g-t fick hon två söner.* *Barn af första, andra g-t.* *Träda i annat g.* *Ingå nytt g.* — *Syn.* Äktenskap. — 2) Person, med hvilken